

KARDEŞLİK VE HÜSNÜ ZAN

Eûzubillahimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah. "Kitapların en efdali Allahu Teâlâ'nın bize gönderdiği Kur'ân-ı Azimüşşan'dır."

a. Kitapların En Efdali Kur'ân-ı Azimüşşan'dır

Kitabullah dediği Kur'ân-ı Azimüşşan.

Ve efdalü'l-hedyi. "Yolun en efdali." Hedyü muhammedin. "Peygamberimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur."

Yani kitapların en efdali Kur'ân-ı Azimüşşan, yolun en efdali Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in gösterdiği yoldur. Bunlardan başka yollardan hepsi saptıran bir yoldur. Kitaplar da öyledir, yollara da öyledir.

Ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ. "Bütün işlerin fenası, muhdes olan, sonradan icat

olunan, şeriat de İslamiyette yeri olmayan hadiselerdir.”

b. Her Bid'at Dalalettir

Ve külle muhdesin. “Her sonradan icat olunan, dinde olmayan, din de olmayıp da icat olunan şey.” *Bid'atün.* “Bid'attır.”

Bit'at ile hiçbir amel kabul olunmaz. Bid'at ile yapılan amel hiç kabul olmaz.

Ve külle bid'atin dalâleh. “Her bid'at dalalettir.”

Peygamberin göstermediği yoldan, “Bu da yoldur!” deyip onun arkasına takılan bid'at içerisindedir ki dalalettedir.

Ve külle dalâletin fi'n-nâri. “Her dalaletin de akibeti ateştir, yani cehennemdir.”

Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

«الْمُسْلِمُونَ إِخْوَةٌ، لَا فَضْلَ لِأَحَدٍ عَلَى أَحَدٍ إِلَّا
بِالتَّقْوَى. طَب، وَأَبُو نَعِيمٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ حَبِيبٍ،
عَنْ أَبِيهِ.»

*el-Müslimûne ihvetün lâ fadle li-ehadin
alâ ehadin illâ bi't-takvâ.*

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl.

Bugüne kadar okuduğumuz gerek mü'minler hakkında gerek Müslümanlık hakkındaki hadisler hep fertlere aitti. Teker teker, müslim böyle olacak mü'min böyle olacak.

Müslim, hiç kimse onun elinden ve dilinden eziyet görmez: Ne elinden ne de dilinden.

Mü'min, her insan ondan emin olacak: Malına da canına da.

Malında canında herkesin emniyetini kazanabilmiş insana mü'min derler.

Herkes de onun elinden dilinden selamette olursa ona da müslüman derler.

Müslüman müslümanın kardeşi olunca ona katiyen zulmetmez, onu katiyen tehlikeli yollar da bırakmaz. Müslüman müslümanın kardeşi olduğu için bir haceti olursa daima o hacetini yapmaya çalışır. Çalıştığı için de, onun da hacetlerini Cenab-ı Hak dünyada da âhirette de ihsan eder.

Her kim müslüman bir kardeşinin bir sıkıntısını, bir darlığını, bir meşakkatini giderirse Cenab-ı Hak da onun kıyamet günündeki sıkıntılarından onu kurtarır.

Müslüman müslümanın kardeşi olmak dolayısıyla ona hiçbir suretle hıyanetlik edemez.

Onu yalana nispet edemez.

Onu hiçbir suretle yardımsız bırakmaz yani bırakamaz. Muhtaç olduğu yerde muhakkak onun yardımına koşacaktır.

Müslümanın müslüman üzerine ırzı da haramdır, malı da haramdır, kanı da haramdır.

Takvâ, [Peygamber Efendimiz kalbini] işaret buyurdular, ancak bu içeridedir. İçerisinde de ancak Allah bilir. Sen onun içerisine bakıp da hükmetmeye muktedir değilsin. Peygamber bile karışmadı.

Peygamberin içine karışmadığı bir şeye sen nasıl karışıyorsun?

Hatta o zaman birisini bir adam harp vesilesiyle öldürmüştü de, o da iman ettim ben dedi. Ettikten sonra öldürdü de, Resulü Ekrem sordu;

Neden öldürdün onu, iman ettim dedi o?

“O yalancılıktan dedi.” dedi.

“Yardım mı içini baktın?” dedi.

Şimdi bu Müslümanlık ve mü'minlerin fert fert kendi hareketlerini kendilerinin tanzim etmeleri.

Bugünkü dersimizde *el-müslimûn*. *Müslimûn* diye müslümanların bir araya gelişinde

müslimûn oluyor. Bir araya geldikleri vakitte cemi olarak *müslimûn*. "Müslümanlar hepsi."

"Müslüman müslümanın kardeşi."

Peki.

Müslümanlar?

Müslümanlar da kardeşirler. Hep bir, Arap, Türk, Laz, Boşnak, Kürt, ne kadar millet varsa tefrik yok.

"Hepsi kardeş." *Fi'd-dîni*. "Dinde kardeşirler." *Lâ fadle li-ehadin alâ ehadin*. "Hiç kimsenin kimseye karşı bir üstünlüğü yoktur."

Bunun parası çok, bunun da malı çok, bunun da kuvveti var fazla, bunun da bilgisi var. Hiçbir farkı yok. İster paran çok olsun, ister malın çok olsun, ister bilgin çok olsun müslümanlar birdir, kardeşirler.

Lâ fadle li-ehadin alâ ehadin. "Hiç kimsenin kimseye üstünlük taslamaya hakkı yok." *İllâ bi't-takvâ*. "Ancak üstünlük takvâda."

Allah'tan korkun ne nisbette ise üstünlük o nisbetedir. Onun ölçüsü de günahlardır.

Günahlara karşı nasılsın bakayım?

Günahlardan korunma ve kaçınma herkesin kendisinin bileceği gizli bir şey. Oradan günahlardan ne nisbette kaçınabiliyorsan tak-

van o kadar var demektir. Kaçınamıyorsan takvan yok demektir.

Ve't-takvâ. "Takvânın adı var ama, kendisi." *Ğaybun annâ.* "Bizden gayp."

Ben senin içini katiyen bilmem.

Fî mahallühe'l-kalb. "Zira takvanın yeri kalptir, gönüldür yani."

Fe-lâ yecûzü li'l-müttekin. "Gönül olunca hiç bir müttekiye câiz olmaz ki."

Şu adam fena adamdır, şu adam şöyle kötü adamdır, şu adam böyle fena adamdır demesi hiçbir müslümana câiz olmaz.

En yuhakkira müslimen. "Bir müslümanı hakir görmek mütteki müslümana katiyen caiz olmaz."

Çünkü onun içini Allah'tan başka kimse bilmez. Dış hareketler her ne kadar için aynasıysa da fakat için Allah'tan korkup korkmadığını Allah'tan başka hiç kimse bilmez.

c. Hüsn-ü Zan Ve Suizan Arasındaki Fark

Onun için bize düşen daima kardeşlerimize karşı hüsn ü zan.

Hüsn ü zan.

Onun için, *Esteîzubillah;*

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا﴾

*İnne'l-lezîne kâlû rabbünallâhu süm-me'stekâmû.*¹

“[Rabbimiz] Allah dediler ve istikâmet üzerinde oldular.”

İstikamet'in şartlarından birisi de müslümanların birbirlerine karşı hüsn ü zan etmeleridir. Suizan haramdır.

Ha bu adam Ahmet, onu sen bir bilsen neler yapıyor o neler neler.

Çeşit çeşit herkesin hakkında bir suizan aldı mı ucunu bulamazsın. Suizan alır götürür seni cehenneme kadar. Onun için müslümanın müslümana suizan etmesi haramdır.

Çünkü Kur'an'da Cenab-ı Hak;

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾

*Yâ eyyühe'l-lezîne âmenü'ctenibû kesîran mine'z-zanni.*²

Suizandır o.

“Suizandan çok kaçının.” diyor Allah.

“Bilmezsün canım sen, görüyorsun onun şöyle yapıp da bu şöyle yapıyor böyle ediyor.”

¹ 41/Fussilet, 30

² 49/Hucurât, 12

diye hükmedersin ama bunların hiçbirisinin yeri yoktur.

Onun için suizan haramdır, mü'mine yakışan daima hüsn ü zan etmek. Suizanlar birbirimizi ayırmaya vesile olur, hüsn ü zanlar da birbirimizin toplanmasına sebep olur.

Ayrılmak mı iyidir toplanmak mı iyidir?

Şimdi bak, bu alttaki hadis bu üstteki hadisi daha güzel açıklıyor.

Yukarıda kardeş dedi, şimdi de diyor ki;

«الْمُسْلِمُونَ كَالرَّجُلِ الْوَاحِدِ، إِذَا اشْتَكَى عَضُوهُ مِنْ
أَعْضَائِهِ تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ جَسَدِهِ. الرَّامَهُ مِزِيٌّ، عَنِ
النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ.»

*el-Müslimün ke'r-racüli'l-vâhidi ize'stekâ
udvün min a'dâihi tedâa lehü sâiru cesedihi.*

el-Müslimün ke'r-racüli'l-vâhidi.

“[Müslümanlar tek] bir adam [gibidir.]”

Yüzbin, bir milyon, 10 milyon, 100 milyon, 500 milyon, bir milyar; ne kadar müslümanlar varsa var. Her birisi dünyanın bir tarafında. Olsun vasın ama;

Ke'r-racüli'l-vâhidi. “Hepsi bir adam gibidir.”

Şu bizim cesedimiz var. Cesedimizdeki parçaların sayısını tam mânası ile bugün kimse söyleyemez. Söylemeler tahminden ibarettir. Şu vücut kaç milyon parçadan teşekkül etmiştir kim bilir. Ama bu teşekkül bir araya gelmiş bir vücut olmuş.

Eğer şimdi el dese ki;

“Yahu bütün işleri ben görüyorum yahu. Niye bu koca vücudun yükünü çekeceğim?”

Ayak dese ki;

“Bütün işleri ben görüyorum yahu. Nedir bu koca vücudun yükünü ben çekeyim. Ben de bir tarafa ayrılalım?”

Göz böyle dese, kulak böyle dese, bunlar ayrılırsalar istiklal temin etseler, kendi başlarına çalışmaya temin etseler neye yarar bu?

Dağılır gider bu vücut değil mi, hiçbir şeye yaramaz. Ne el iş yapabilir, ne ayak iş yapabilir, ne göz kulak iş yapabilir. Perişan bir surette mahvolurlar giderler.

Bizim toplumumuzda böyleyizdir. Bir teşekkül kurulur;

“Yahu yiyorlar paraları be!”

“Yesinler varsınlar yahu, bitmez bu be. Deryadaki su bitiyor mu?”

Bitmez.

Hüsn ü zan et yahu.

Edemez.

Bunu dağıtalım, bu olmayacak bu teşekkür. Dağılsın bu teşekkür, dağıtalım.

Bir başkasını kurarız, ona da başka bir türlü suizan.

O da dağılsın.

O da dağılır.

E elin memleketlerindeki dinsizler cemiyetler kurarlar, teşekkürler yaparlar, yüzlerce sene binlerce sene de yaşatırlar. Müslümanlar bir araya gelip de bir cemiyet kurup da yaşatamazlar. Ne ticarete, ne sanatta, ne başka şey de. Çünkü içleri suizan ile dolu, İslâm'ın usullerine uygun hareketleri yok. Hepsi kendi başına baş olmak istiyor. Yani bütün vücut nasıl ayrı ayrı ayrılmak istiyor, bu teşekkürler de böyle ayrılıp ayrılıp kendi başlarına çalışmak istedikleri vakitte tıpkı böyle perişan olur giderler.

Onun için şimdi bak bu ne güzel!

el-Müslimün ke'r-racüli'l-vâhidi.

Bunu ezberlemek lazım. Hepimiz biliriz işitiriz de fakat içimize girmemiştir hani. Dilimizde vardır, içimize girmemiştir.

Onun için Cenab-ı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri bir hutbelerinde buyurdular ki;

“Ey dilleriyle iman edip de iman henüz içlerine yerleşmemiş kimseler.”

Yâ mâşere men âmene bi-lisânihî ve lem yedhulü’l-îmân fî kalbihî.

Dili ile iman etti ama iman henüz içeriye daha girmemiş. Onlara hitaben bir hitabede bulundu.

Niçin?

Ke’r-racüli’l-vâhid demek kolay.

Demek kolay!

Namazda imam Allahu ekber der, o da kolay. Hepimiz uyarız imama. Ama şöyle bir işte gelin uyalım desek, herkes bir tarafa gider. Hiç kimse kimseye uymaz. Hele para işine geldi miydi kıyametler kopar.

Şimdi izahcılar diyorlar ki;

Ey inne’l müslimîne ke’l-cesedi’l-vâhidi.

“Müslümanların hepsi bir ceset gibidir.” *Ke’r-racüli’l-vâhid* dediği bir ceset gibidir.

Cesetlerimiz ayrıdır, ayrı ama hepimiz biriz. Sen bensin ben de senim. Aramızda fark yok. Bunu benimseyip de, bunu içimize yerleştirip de, bununla gözlerimiz, kulaklarımız,

bütün azalarımız bununla hareket edebilirse, o zaman biz *ke'r-racüli'l-vâhid* oluruz. Yoksa ancak ola ola geride kalırız.

Şu bakımdan diyeceğim ki;

İze'stekâ ba'duhû. “Mesela dişimiz ağrıyor, başımız ağrıyor, gözümüz ağrıyor.”

Ağrıyan gözdür, ağrısın dursun. Ağrısın dursun. Dişimiz ağrıyor, eh ağrısın dursun. Velev ki tırnağımıza bir şey oluyor, ayağımızın son yeri, ağrısın dursun.

Yok. Onun o ağrısı ile bütün vücut ilgileniyor. Rahatsız adam, ne konuşabilir, ne dinleyebilir, ne yatabilir, ne uyuyabilir.

Gözüm ağrıyor.

Ağrısın yahu yat uyu işte, rahatına bak ya.

Yok, gözü ağrıyor, dişi ağrıyor uyku yok, rahat yok.

Ye sene yahu.

Yok ya.

İştahı da var ama yiyemiyor, rahat duramıyor.

E senin vücuduna ne oldu, karnına ne oluyor?

Hadi filan yere gezmeye gidelim, ayakların gidecek sana ne?

Yok, canı istemez bir yere gitmesini.

Başım ağrıyor, dişim ağrıyor neyse. Yani demek bir ağrı için bütün vücut elbirliği yapıyor. Uyutmuyor onu, herkes iştirak eder; el ayak, bütün âzâlar iştirak etmiş, o rahatsızlıktan dolayı hepsi rahatsız.

Hepsi rahatsız, şimdi bizim böyle bir rahatsızlığa iştirakımız acaba var mı yok mu?

Tabi bunu bir nisbete de koymak lazım. Az çok bir ah ah, vah vah. Çok yazık! deriz ama içimizden mi deriz dilimizden mi deriz?

İçimiz ne kadar alakalıdır bu ah aha yahut vah vaha?

Ölür, mesela cenazeler de olur haberimiz de olmaz. Komşudur gitmiştir, eh Allah rahmet eylesin. Ne ararlar ne sorarlar, ne biliriz ne ederiz. Ne de camiden haberi var ne de bizim ondan haberimiz var.

Niçin?

Öyle dağılmış yani tefessüh etmiş bir cemiyet demektir artık. Birbirinden haberi yok, birbiriyle ilgisi yok, birbiri ile alakası yok.

Efendi akledeceksin ya!

Bir çocuk doğar papaza giderler, çocuğu vaftiz ettirirler yahu. Çocuğu vaftiz ettirir, papaz onu bir suya sokar çıkarır. Ne yaparsa

yapıyor, o papaza gitmediyse o çocuk gâvur olamaz.

Biz gavurluk istemiyoruz elhamdülillah!

Geçen bir baba yahut dede olsa gerek, dede. Çocuk ecnebi memleketinde dünyaya gelmiş. İki yaşına herhalde girmiş, kocaman olmuş. Fakat kulağına ezan okunmamış çocuğun. Ecnebi memleket. Baba da genç, böyle şeyden haberi yok. Anne de genç, onun da haberi yok. Dede gelince sormuş;

Yahu bu çocuğun ezanını okuttunuz mu siz?

Ne ezanı?

Canım çocuk doğunca bir ezan okunur buna?

Aa, hiç haberimiz yok.

E hadi götürün hocaya da bir ezan okusun kulağına.

Getirmiş kocaman çocuğu hocaya.

Yahu insan bir ezan okumasını bilmez mi?

Oku evde ezanını çocuğunun kulağına, hocaya getirmek şart mı?

Müslüman dini tam dindir. Öyle papaza ihtiyaç olduğu gibi hocaya ihtiyaç değil, kendin de okursun.

Fakat bir ezanı okumaya iktidarımız yok, ne diyeceksin sen?

Bir ezanı okuyup sağ kulağına püf demeye, sol kulağına da kameti okuyup püf demeye iktidarımız yok.

Bir *Âyetelkürsi* okursun, üç *Kulhuvallah* bir *Elham* okursun, *Kuleûzüleri* okursun;

“Yâ Rabbi! Bunu sen şeytanların şerrinden, düşmanların şerrinden muhafaza et. Hayırlı bir evlat eyle!” diye bir güzel de dua yaparsın. İşte o çocuğun da vaftizi olur o. Teşbihte hata olmasın.

Yani bizim vücutlarımızın, ne kadar parça olursa olsun, hepimiz bir vücut gibiyiz, bir ceset. Ama bu dilde işte, bunu fiiliyata getirebilmek [lazımdır.]

İki baş memleket camilere bölünmüşüz. İstanbul'un aşağı yukarı hemen 1000 taneden fazla camisi var. Her caminin de kendisine göre bir cemaati var. Bu cemaatler her ne kadar bölük bölük ise de yine aynı cemaat, birlik içinde hepsi bir yere tabidir: *Kitâbullah. Efdalü'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem.*

Bütün cemaatlerin bu iki yerde toplanması lazım gelir. Eh elhamdülillah buna, ne

yapalım kusurumuz çok, dilimizle bunu söylüyoruz.

Cenab-ı Hak affetsin kusurlarımızı da içimizden de bunu söylemeyi bize nasip etsin. Ve hareketlerimizi de bu dilimizdeki sözlere uygun etsin Cenab-ı Hak.

Hareketlerimizi dillerimizdeki söze uygun etmesi...

Bu sefer biz Kâbe-i Muazzama'dan gelirken, orada birisi bir dua tertip etmiş. Bizim bir hacı kardeşimize de bir tane vermişler, o da bana verdi. Güzel, bizim okuduğumuz duaların bir kısmı onda da var. Daha başka parçalar da eklemiş, böyle bir dua tertip etmiş oradaki adamcağzın birisi.

Alt tarafında yedi tane şey koymuş, bu duayı okumalı ama yedi şartı var bunun diyor.

Birisi, sözün özüne uygun olacak diyor. Sözün özüne uygun olacak. Sözün başka özün başka fayda etmez bunlar sana diyor.

Lâ ilâhe illallah ne kadar büyük bir mâna taşır. Ne kadar büyük bir mana taşır! *Muhammedüm Resûlullah* ne kadar büyük bir mâna taşır! Fakat bu mânaya biz hiç yaklaşmıyoruz. *Lâ ilâhe illallah* deriz.

İşte nerede bilmem, teybe almışlar. Teyp güzel bir nasihat nimeti. Güzelce zikir ediyorlar, teybe almışlar bir yerin zikrini. Kur'an, zikrini okuyor okuyor.

Dedim;

“Yahu bu teyibe sevap yazarlar mı acaba şimdi?”

Teyibe sevap yazarlar mı?!

Güzel okuyor ama. Biz de tıpkı teyp gibi olmuşuz. Odundan mı ibaretiz, demir parçasından mı ibaret, tıkr tıkr, tıkr tıkr teyp gibi konuşuyoruz. Fakat hareketimiz bir türlü dilimize uymuyor. Ne birbirimize karşı hürmetimiz var, saygımız var, sevgimiz var...

Onun için bugün yine bir yerde gördüm. Rahmetlik dedemin bir hocası varmış, Acce'ye sürgün edilmiş. Acce'den dedeme yazdığı bir mektubun başında;

Efdalü'l-ibâdeti essamtü.

Bunu yazmış.

“En efdal ibadet sükuttur.”

İnsan evvela, ibadet yapabilecek insanın sükutu öğrenmesi lazım. Konuşmak kolay fakat bu sözleri zayi etmek, ne kadar parayı zayi etmekten çok fazla fark var. Canı zayi etmekten çok farklı. Bu can bize emanet, bu

nefes bize emanet. Bunu boşu boşuna faydasız yerlere, mâlâyânî diyorlar. Mâlâyânî, boş yerlere harcamanın ne kadar fena olduğunu bir bilebilsek yani. O, ancak önüne sükut ile geçilebilir. Yoksa konuşmaya kalırsa, konuşta konuş. Meydanlar boş şimdi, herkes istediği gibi konuşuyor. Sen de konuş ne olacak!

Onun için;

el-Müslimün ke'r-racüli'l-vâhidi ize'stekâ ba'duhû iştekâ küllühû.

İşte bazı yer mesela tırnağınız, parmağınız, ayağınızdaki bir ufak yer. Çıban çıkmış, bir şey olmuş, bir yara olmuş ağrır, sizler bütün vücut muzdariptir. Bütün vücut ama, *kül-lühû* diyor. Bütün vücut muzdariptir.

Bu böyle değil midir?

Tabiatıyla.

E böyle olunca müslümanın da böyle olması lazım. Her müslümanın derdiyle müslüman dert ortağı olacak. Her müslümanın acısıyla müslüman acı ortağı olacak. Her müslümanın ıstırabı ile her müslüman ızdırap içerisinde olacak.

Yoksa;

“Eh benim rahatım iyi, keyfim iyi. Ne olacak, eh dünya yansa hatırım yok. Yaşa ha yaşa!”

Bu Müslümanlıkta yok.

Bu cuma işte nasip Çatalca Camisi'nde namaz kılmakmış. Hocaefendi güzel bir vaaz ediyor. İstersen dedi odalar dolusu altının olsa, odalar dolusu altının olsa, çok paran olsa israf haramdır dedi. İsraf haramdır!

Aziz kardeş!

Sözümüzü dinlemezsiniz ama yine ben söyleyeyim size.

Sakın bu deniz kıyılarındaki yazlıklara özenmeyiniz ha. Yazlıklara katiyen özenmeyin ha! Ne kadar paranız çok olursa da olsun orada alacağınız vereceğiniz paraları, orada alacağınız havayı, zehir yutacaksınız orada zehir. Çoluk çocuğunuza da zehir yutturacaksınız. Sonra siz o çoluk çocuğunuzdan siz hayır bekleyemezsiniz. Teneffüs edeceksen yer istiyorsan memleketin birçok geniş yerleri var. Git köylerden bir köye, git sahralardan bir sahraya. İçerilere git, oradaki kardeşlerin hâli ile hem hallen, onlardan ders al, onlara da ders ver. Deniz kıyısında boydan boya günaha bat-

maktan başka bir fayda yok. Hem o paracıkların zayi oluyor orada.

Ama söz dinletme imkanı mı var?

Katiyen.

Buradan çıkın gidebildiğiniz kadar gidin, o yazlıklar yapılmış mükemmel kocaman kocaman derya gibi hep. Herkes anadan doğma çıplak, yaşamak havasında. Nefes alacak, kumların üzerine şeyler gibi uzanmışlar, vücutları da meydanda.

E ne o?

Güneş banyosu yapacak. Güneşten istifade edecek. Allah'ın şu güneşe verdiği faydalar bize de tesir edecek.

Biliyor musun, *sallallahu aleyhi ve sellemin* methiyesinde der ki;

Allahümme salli alâ muhammedin bahri envarike. "Bu deniz sudan ibaret, tuzlu su. Resûlullah'ın denizi nur denizi."

Bahri envârike. "Nur deryası o Resûlü Ekrem."

Ve ayni inâyetike ve şemsi hidâyetike. "Aynı zamanda hidayetin güneşi Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem.*"

Sen bu vücudunu besleyeceksin de, güneşi de alacaksın da, o en büyük pehlivanlar var,

adamı bir vuruşta yere yıkıyorlar. Bir tokatla yere yuvarlıyorlar. Eh onlar aslandan da kuvvetli olamazlar ya.

Asıl sen imanının kuvvetine bak.

Veysel Karani'yi tarif ederlerken, cılız bir adammış. Zayıf bünyeli. Fakat bugün 1300 küsur sene geçmiş, bütün müslümanların dilinde destandır Veysel Karanî. Hem okuması yazması da yoktur fakat duaları o kadar büyük ve şâheserdir ki biz bugün onun dualarını okumaktan bile aciziz yani. Çoban adam, kıymet de veremeyiz. Fakat içindeki iman, işte mâlum hepsini biliyorsunuz. Resûlü Ekrem hırkasını Hz. Ömer vasıtasıyla ona gönderdi. O da Ümmet-i Muhammed'in affı için secdeye kapandı Cenab-ı hakk'a. Böyle bir lütfa mazhar olan Veysel Karani çok zayıf bir adammış. Ama o mübarek yine cihatlarda dolaşa dolaşa bizim memleketlerimize kadar da gelmişler ki, galiba Siirt'te şimdi camisi filan yerinde var orada zannedersem.

d. Müslümanların Birleşme Ve Kardeşlik İhtiyacı

Allah şefaathlerine mazhar eylesin.

Aziz kardeş!

Vücutların kuvvetinde iş yok. İmanın kuvveti aklın kuvvetine bak. Herif bugün aya gidiyor, akli var işte kuvvetli, bak. İmanı olsun olmasın orası bize ait değil. Fakat akli ile birçok şeyler bulup aya gitmek, aydan da daha ileriye gidecek. Bugün envai çeşit işte fenleri çıkarmışlar gözümüzün önüne doldurmuşlar. Biz bunlara paralarımızı veriyoruz, seyrine bakıyoruz bunların.

Bizim kafamız yok mu yahu, yoksa bu kafaları kesip atalım mı?

Ne için çalışmaz bizim kafalarımız?

Onlar bizden başka insan mı yani?

İşte Allah'sız, peygambersiz adamlar ama kafalarını çalıştırıyorlar yine dünyanın saadetine nail olmaya çalışıyorlar. Biz müslüman olduğumuz halde, "Allah'ın en sevgili bahtiyar kullarıyız." diyoruz, Peygamberimizle de övünüyoruz, kitabımızla da övünüyoruz ama bugün esir bir halde, mahkûm bir haldeyiz. Ekmek vermezlerse aç, su vermezlerse de perişan bir haldeyiz.

Ke'r-racüli'l-vâhid.

Nasıl müslümanlar, niçin tutmuyorlar birbirlerini?

Biz birbirlerimizi tutsak bugün onların hazinelerinden daha büyük hazinelere sahip oluruz. Onların kuvvetlerinden daha büyük kuvvetlere de sahip oluruz. Onlar aya gidiyorsa bizde güneşe gideriz, faraza. Ama bu içimizdeki fesatlık bize rahat vermiyor.

Şimdi ne acı, ne acı! Bugün fen devri. Şu memleketteki adlarını bilemeyeceğim, ne diyeceğim onlara. Mücadeleciler, Birlikçiler, şuncular buncular diye kaç tane parti var.

Siz hepiniz müslüman mısınız?

Müslümanız elhamdülillah.

Davanız ne?

İşte Müslümanlık istiyoruz, şöyle yapalım diyoruz.

E niçin birleşmiyorsunuz?

Niçin birleşmiyorsunuz?!

Herkes kendi davasından mesul.

E siz hep benim arkama gelin.

Ya canım senin arkana geleceğimize sen bizim arkamıza gel.

Yooo, gelemem!

Öyleyse kardeşlik nasıl olur?

el-Uhuvvetü bi'l-muvâfakati. "Kardeşlik ancak uymak, uygulamak ile."

Muvafakat, uymak. Uyulmak değil de kendisinin uyması ile olur.

Birader bugün şöyle yapalım, böyle yapalım.

Peki yapalım kardeş!

Pekey yani. Muvafakat pekey. Pekey ile kardeşlik teşekkül eder. Pekey ile kardeşlik teşekkül eder, pekey diyemiyorsan kardeşlik teşekkül etmez. Mücadele değil, ne partisi kurarsan kur ne cemiyetini kurarsan kur, sopayla insan insan olmaz.

Sopayla insanlar şeyin altına girer mi yah?

İnsan insandır, hayvanı bile sopayla hakından gelemezsin, insan sopayla olur mu?

Akılla, fikirle, ruhla, bilgi ile yapacaksan mücadeleyi böyle yap.

Yalnız şu kadar var ki, geçen gün bir eski kitap yollamışlar. Birisi yazmış, orada Müslümanlığı ele almış adam. Diyor ki;

Müslümanlık kelimesi mâkul. Bak Müslümanlık kelimesi nasıl gelmiştir. Müslüman selamet var, İslamiyette uygunluk var, İslamiyette kardeşlik var, İslamiyette birlik var. İslamiyet böyle çekti insanları. Mücadelede

kavga var, dövüş var, zorluk var, tehdit var, dövüş var.

E bundan ne olur, Müslümanlık ne için yapmadı bunu?

Müslüman tabi kardeşlik var Müslümanlıkta. Sen de gel, bak Selamet [Partisi] var, kimse kimseyi incitmeyecek dedi. Kimse kimseyi rahatsız etmeyecek dedi. Herkesin malı, canı, ırzı mukaddestir, haramdır dedi. Sen ise ters yoldan yürüyorsun. Böyle olmaz.

Niçin birleşmiyoruz?

Birleşemeyiz. Hepimizin içinde bir kurt var. O kurt bizi yiyor bitiriyor. Biz Müslümanlıktan hep zannediyoruz ki Müslümanlık benim bildiğim gibi, başkasının bildiği gibi değil. Ya hu bırak onu. O davayı bırak kitaba uy sen.

Kitap ne diyor?

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾

*Inneme'l-mü'minûne ihvetün*³ mü diyor kitap?

Diyor.

Peygamber de;

el-Müslimûne ihvetün mü diyor?

---

³ 49/Hucurât, 10

Diyor.

E sen daha hala niçin ayrılık ediyorsun?

Niçin ayrılık ediyorsun, olur mu bu canım?

Allah affetsin kusurlarımızı.

Bu birlikçilik değil. Birlikçilik var ya hani, birlikçilik değil yıkıcılıktır bu. Ama adını birlikçi koymuş, yalan.

e. Sağlık Ve Bedenin İbadetteki Rolü

Bak diyor ki;

Ke’ş-şecerati. “Müslümanlık bir ağaç gibidir.”

Müslüman. Ağaç birdir, kök var; dalı, yaprağı, çiçeği, meyvesi, hepsi ayrı ayrı.

Ağacın hepsi meyve olur mu?

Olmaz.

Hepsi yaprak olur mu?

Olmaz.

Kimisi dal olacak kimisi diken olacak, kimisi çiçek olacak kimisi meyve olacak, kimisi erken dökülecek kimisi de tutacak sen de yiyeceksin onu. Hepsi ayrı ayrı. Ama bir ağacın meyvesidir, hepsi çeşit.

E ağaç?

İzâ duribe ğuslin min a’dâ. “Dalın birisini aldın şöyle çekiştirdin. O dal kımıldamakla kalmaz bütün ağaç sallanır.”

Sen dersin ki ben şimdi bu dalı çekiyorum, bu dal sallansın öteki dallar sallanmasın.

Yok, çektin miydi bütün ağaç çekenin kuvvetine göre sarsılır. Birlikleri vardır yani, irtibatları vardır birbirleriyle. Birbiriyle irtibatları olduğu için böyle acıyı hissederler.

İhtezze küllehâ bi't-teharrük. "O sallamakla ağacın her tarafı az çok bir sallantıya mâruz kalır." demiş.

Diyor ki, şimdi Resûlullah'ın sözüne gelince;

el-Müslimûn ke'r-racüli'l-vâhidi. "Bütün müslümanlar bir kişi gibidir."

Bunun *cesed-i vahidi* de var ama burada yalnız *racülü vahid* diyor. *Racül-ü vahid* deyince yani kadınlık ayrıdır diye bir şey anlaşılmasın. *Cesed-i vahid*, bize daha uygun tabirle bir ceset gibidir; kadın erkek, çocuk büyük, hepsi bir.

İze'stekâ. "Şikayet ediyor." *Uzvün.* "Bir uzuv. *Min a'dâihi.* "Azalarından bir uzuv."

İster içeride ister dışarıda azalarından bir aza şikayet ediyor.

«الْمَشْيُ عَلَى الْأَقْدَامِ إِلَى الْجُمُعَاتِ كَفَّارَاتُ
لِلذُّنُوبِ، وَإِسْبَاغُ الْوُضُوءِ فِي السَّبَرَاتِ، وَانْتِظَارُ
الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ. طَب، عَنْ نَافِعِ بْنِ جُبَيْرِ بْنِ
مُطْعِمٍ، عَنْ أَبِيهِ.»

*el-Meşyü ale'l-akdâmi ile'l-cumuati
keffârâtün li'z-zünûbi ve isbâğu'l-vudûi fi's-
seberâti ve'ntizâru's-salâti ba'de's-salâti.*

Camilere yani cemaate, cemaate ayakları ile gitmek. Şimdi otomobil de var. Ben otomobile gideyim de yorulmadan gideyim. Ne kadar otomobilde de bir hareket varsa da burada ayakların hareketi, *ale'l-akdâm* demiş. Derdi ki, *ale'l-merâkib* derdi. Demedi. *Merâkib* binekler, o zamanda da vardı binekler, atı var herkesin, merkebi var, devesi var, bir şeysi var. Onlara da binilir gidilebilirdi pekala.

Ama öyle demedi de;

Ale'l-akdâm. “Ayakları ile yürümek.”

[dedi.]

Geçenlerde bir doktor beyden, hanımdan dinledim. Amerika'da bir hastalık türemiş. Hastalığı tetkik etmişler etmişler, bulamamış-

lar bir türlü ipin ucunu. Yahu demişler ki, yemekler gayet mükemmel, refah gayet mükemmel, her şey çok mükemmel.

Bu hastalık nereden geliyor bu adama?

Beş yüz elli kişi de o tetkikatı incelemişler incelemişler, ipin ucunu bulamamışlar. Demişler, bir de yoksul memleketlere gidelim de orada bakalım bu hastalık nereden geliyor, orada arayalım. Bakmışlar o memlekette o hastalık yok. Fakirlerin memleketinde o hastalık yok. Araştırırken araştırırken onun adını ferahlık hastalığı koymuşlar, rahatlık hastalığı.

Çünkü sabahleyin kalkıyor otomobil kapının önünde hazır, biniyor dairesine yahut işyerine gidiyor. Oradan iniyor koltuğuna oturuyor, hareket yok. Eh telefonda yanı başında, işini orada hallediyor. Fakat vücudun da bir hakkı var. Atın da hakkı var, atı ahırda besleyemezsin. Mutlaka ahırda beslediğin atı bir saat koşturmak, gezdirmek mecburiyetinde-sin. Atın hakkı. Gezdirmezsen ayakları tutulur hayvanın. İnsanın da hakkı var, ayaklarını yürütecek. E bu yürütmeyi yapmıyoruz. Hiç olmazsa mescide giderken ayaklarımızla yürüyerek gidersek hem vücudumuz istifade eder,

hem de attığımız ayaklar nispetinde sevap alırız. Camiye ne kadar uzaksakta o kadar da çok sevap alırız. Ama bu gençlik devresine uygun gelir, ihtiyarlıkta da ister ki caminin yanında olsa evim diyerekten. Çünkü uzak bir mescide gitmeye gözü kesmez artık. Bir gün gitse de ikinci günü, üçüncü günü gidemeyecek hâle gelir.

Zordur ihtiyarlık!

Allah hepimize sağlık afiyetler ihsan etsin.

Onun için gençliğin kıymetini bilmeli, gençlikte iken öyle pek rahata düşmemeli. Azıcık vücudu da yormalı, çalıştırılmalıdır. Nasıl dedelerimiz, “Çlışan demir pas tutmaz.” demiş. Azıcık toprakla uğraşmalı.

Bizim bir dişçimiz vardı, Allah rahmet eylesin. Bir doktora gitmiş muayene olmuş. Doktor bey bakmış;

“O maşaallah demiş, sen çok sağlam bir vücuda mâliksin. Ne yapıyorsun böyle?”

Demiş;

“Biraz arazim var. İşte akşam, dişçi kendisi, zamanı geçince giderim bahçeme, uğraşırım o tarlalarım ile topraklarım ile.”

Öyleyse ben de alayım bir parça yer de demiş, ben de uğraşayım böyle toprakla. Demiş, toprak insanı biraz çalışınca kuvvetlendiriyor, sağlamlştırıyor.

Binâenaleyh bu şehir halkı, bâhusus o Kapalı Çarşı denilen çarşı felaket yeri. İnsan üç kuruş için canını orada harap ediyor. Hava almaz, güneş görmez.

Ne o?

Para kazanacak!

Allah Allah!..

Keffârâtün li'z-zünûbi.

Bak bak! Orada, yukarıki hadiste “Allah'ın rahmetine gark olurlar.” dedi.

Allah'ın rahmetine gark olurlar. Bunda da diyor ki, böyle yürüyerek camilere, cemaatlere devam eden insanlar için;

Keffârâtün li'z-zünûbi. “Adımları günahlarına kefarettir.”

Mesela bir yemin ediyoruz şimdi, yemini bozmak için kefarettiyorlar ki, 10 miskini bulacaksın, 10 miskine işte bugünkü fitre üzerinden 10'ar liradan 100 lira vereceksin. Bunu vermeden olmaz, kefarett olmuyor. E Ramazan'da yaptıysan, 61 gün oruç tutacaksın di-

yorlar, yahut 61 tane kişiyi doyuracaksın diyorlar.

E bu da, bizim bir sürü her gün yaptığımız günahlar var. En çok günahımız boş sözlerin konuşulması. Boş sözlerle vaktimizin geçirilmesi günahların başında gelir.

Onları, defterleri elimize verseler de bizim.

Şimdi bizim bir arkadaş gelmiş Arabistan'dan bir ses getirmiş, belki siz de dinlemişsiniz şimdi. Bunun yeni bir icadını adını yapmış Amerikalılar. Şimdi burada konuşurken, hepimizin resmini de alıyormuş televizyon gibi. Diğer tarafta herkesin resmini gösterecekten, mesela benim resmimi almış sizinle beraber. Beni konuşturuyor siz de dinliyorsunuz. Böyle gösteriyormuş şimdi bu. Bu televizyonun bir ufağını yapmış adam demek ki. Yarın da Japon bunu taklit edecek, ne olacak dünya ya?! Şimdi bu da Allahu Teâlâ'nın içimizde bu mevcut. Bu televizyona niye ihtiyaç duydun. İşte bu da attığımız adımlar yaptığımız günahlara kefarete olur. Yoksa bizim defterlerimizi de yer bulunmaz inan olsun. Belki hatalıdır bu söz ya. Yani o kadar günahın içerisindeyiz ki, meleklerde âciz yani günahları-

mızı yazmaktan. İşte o boş sözlerimiz kâfi, yaramaz sözlerimiz kâfi, hatır kırıcı, gönül yıkıcı, şaka dediğimiz laflar kâfi bize.

Kâfi!..

Onun biz alt tarafına bakmayız, menfaatimiz nasıl icap ediyorsa öyle konuşuruz. Ama o günahmış sevapmış orası ayrı.

Keffârâtün li'z-zünûbi. “Günahlarımızın kefareti.”

Ve isbâğu'l-vudûi fi's-seberâti.

Kış günü evde de olsa yahut camiye de gelseniz rüzgar bir taraftan, soğuk bir taraftan, bir abdest alacaksınız ama nasıl alalım?

Hemen şöyle çabucaktan ıslanıp camiye giriverelim soğuktan.

Yok. Orada mükemmel abdesti, yazın nasıl alıyorsan kışın o soğukta da aynı şekilde güzelce abdesti üç defa böyle güzelce yıkayarak almak. O da nedir?

Ve intizâru's-salâti ba'de's-salâti. “Namazı kıldıktan sonra ikinci namazı beklemek.”

“Bunların hepsi günahlara kefarettir.”

Yani otomatik günahlarımız kendiliğinden silinir. Nasıl teyp makinesi şimdi bugünkü sözü alıyor, ertesi günü bir daha almak istiyor. Onu bir taraftan siliyor yenisini alıyor. İşte bizim

istiğfarlarımız, bu camilere girişlerimiz, nasihatleri dinleyişimiz, yaptığımız diğer hayrât u hasenatlar, abdestler namazlar, bunlar da otomatik siliyor bizim günahlarımızı. Allahu Teâlâ'nın rahmeti de pek mi bol pek bol! Pek mi bol pek bol yani! Onu tasvire gücümüz yetmez. Günaha boğulmuş insanlarız biz. Eğer biz bu günahlarımızla muahaza olunacak cehennemde yerimiz dopdolu. Ama o rahmeti ilahi inşallah hepimizin böyle o günahlarını silecek ve cehennemin yüzünü göstermeden bizi cennete ulaştıracak. Onun için Allahu Teâlâ imanları kamil, ahlakları düzgün, kitap-taki denilen ahlak üzere müslüman olabilip, müslüman yaşayabilip, müslüman olarak göçebilmek devlet şerefine sizi de, bizi de, bütün mü'min kardeşlerimize de nasibi müyesser eylesin.

Mehmed Zahid KOTKU

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

